

Pokaz filmu Érika Bullota "Rewolucja alfabetyowa"

Pokaz jest jednym z wydarzeń towarzyszących wystawie "Czysty język". W 1928 roku, pod wpływem działań reformatorskich Mustafy Kemala, rząd turecki podjął decyzję o rezygnacji z alfabetu arabskiego i wprowadzeniu alfabetu łacińskiego do zapisu języka tureckiego. Zmiany potoczyły się błyskawicznie. Ustawa została przyjęta 1 listopada 1928 roku i weszła w życie we wszystkich szkołach. Napisy arabskie zniknęły z ulic w ciągu kilku dni. Czy olśniewający blask tej autorytarnej i postępowej reformy ma swoje ciemne strony? Czy ta rewolucja jest w jakimś stopniu symbolem przemocy?

Film *Rewolucja alfabetyowa* (*La Révolution de l'alphabet*), jako rodzaj badania o charakterze eksperymentalnym i poetycznym zarazem, opiera się na założeniu, że pozornie zapomniane, wyparte wspomnienia reformy językowej stanowiły fundament tożsamości narodu tureckiego w niedawnych wydarzeniach wiosną roku 2013 w Stambule.

Celem filmu nie jest więc udokumentowanie tureckiej reformy alfabetykowej z 1928 roku jedynie na płaszczyźnie informacyjnej i historycznej. Chodziło raczej o przywołanie codziennych sytuacji w celu zbadania długofalowych skutków wydarzenia, które w historii narodu tureckiego jest równie często przywoływane, jak odrzucane.

Tematem każdego ujęcia jest ukryte wspomnienie: widzimy studenta odczytującego tekst turecki zapisany w alfabecie arabskim, chór śpiewający zapomniany hymn (*Marsz alfabetu* skomponowany w 1928 r. w celu propagowania reformy), odwiedzamy bibliotekę, drukarnię, obserwujemy pracę kinooperatora czy kaligrafa. Każda z tych sytuacji opisuje oddziaływanie pamięci, unikając zarazem pokusy celowości czy neutralności. Chodzi raczej o zobrazowanie mechanizmu powracania pamięci czy wręcz zmagania się z upiorami przeszłości.

Rytm filmowi nadaje podział na dwanaście części o tytułach: rewolucja, alfabet, pismo, amnezja, widmo, katastrofa, maszyna, awangarda, odrodzenie, litera, kino, anagram. Poza próbą odpowiedzi na pytanie, czy zmianę alfabetu można w jakikolwiek sposób uzasadnić, film *Rewolucja alfabetyowa* usiłuje znaleźć analogie czy związki pomiędzy, na przykład, pamięcią reformy a rolą napisów na murach w czasie wydarzeń w Gezi, czy zmianą alfabetu a przejściem z systemu analogowego na cyfrowy, innymi słowy – między przeszłością a teraźniejszością.

Érik Bullo, grudzień 2014

Érik Bullo (ur. 1963) jest francuskim twórcą filmów i teoretykiem. Reżyserowane przez niego obrazy leżą na pograniczu dokumentu i filmu eksperymentalnego. Jego dzieła prezentowano w wielu miejscach na świecie, między innymi w Jeu de Paume w Paryżu, La Enana Marrón w Madrycie, na Biennale Ruchomego Obrazu w Genewie, w New Museum w Nowym Jorku, CCCB w Barcelonie. Ostatnio opublikował książki: *Sortir du cinéma. Histoire virtuelle des relations de l'art et du cinéma* (Mamco, Geneva 2013) oraz

Renversements 2(Paris Expérimental, Paris 2013). Był profesorem wizytującym na University of New York w Buffalo (2009–2011). Obecnie wykłada film w École nationale supérieure d'art w Bourges oraz jest dyrektorem studiów podyplomowych „Dokument i sztuka współczesna” w École européenne supérieure de l'image w Angoulême i Poitiers (Francja).

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

[Powrót na stronę główną](#)

[Powrót do listy aktualności](#)

